

Kosmova kronika ožívá na nové stříbrné minci ČNB

15.10.2025 - Petra Vlčková | Česká národní banka

Česká národní banka vydává pamětní minci věnovanou nejstaršímu českému kronikáři Kosmovi. Při příležitosti 900 let od jeho úmrtí připomíná i jeho zásadní dílo, Kroniku Čechů, které se stalo základním kamenem českého dějepisectví. Mince má nominální hodnotu 200 Kč a je vyrobena ze stříbra.

Kosmas se řadí mezi významné osobnosti středověku. Jeho odkaz žije i 900 let po jeho smrti, a to díky kronice, v níž vylíčil bájně počátky českého národa. *„Kosmova kronika je cenným dílem, které formovalo české dějepisectví i národní vědomí. Jejího autora připomínáme pamětní mincí, v níž se snoubí historický odkaz Kosmova díla s uměleckou tradicí české mincovní tvorby,“* říká členka bankovní rady ČNB Karina Kubelková.

Na lícní straně nové mince je ztvárněna románská bazilika svatého Víta, Vojtěcha a Panny Marie, doplněná iniciálou „C“ a textem „COSMAS DECANUS“. Tento latinský nápis znamená doslova „Kosmas, děkan“ a připomíná Kosmovu roli děkana pražské kapituly. Na rubové straně mince je zobrazena postava píšícího kronikáře a také románský sloup, silueta obličeje a zděná stěna. Autorem podoby mince je akademický sochař Michal Vitanovský, jehož návrh uspěl v umělecké soutěži ČNB.

Centrální banka vydává 15 200 mincí. Z nich 5 600 má běžnou a 9 600 špičkovou kvalitu, která se vyznačuje leštěným mincovním polem. Každá dvouseťkoruna je vyrobena ze slitiny obsahující 925 dílů stříbra a 75 dílů mědi, její hmotnost činí 13 gramů a průměr 31 mm. Mince pro ČNB vyrazila Česká mincovna v Jablonci nad Nisou. Nominální hodnota 200 Kč není totožná s prodejní cenou. Ta je vyšší, jelikož zohledňuje mimo jiné aktuální cenu stříbra, náklady spojené s výrobou a DPH. Minci je možné zakoupit od 15. října 2025 u [smluvních partnerů pro prodej sběratelského materiálu ČNB](#).

Kosmas

Kosmas, děkan pražské kapituly a první český historik, je autorem nejstarší české kroniky Chronica Boemorum (Kronika Čechů), známé též jako Kosmova kronika. Zachytil v ní dějiny českého národa od bájněho příchodu prvních Čechů do českých zemí až do své současnosti. Původní rukopis kroniky se nedochoval, je ale známá z opisů vzniklých od konce 12. století. O jeho životě neexistuje mnoho zmínek. Z historických pramenů však lze dovodit, že žil přibližně od roku 1045 do 21. října 1125.

<https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/Kosmova-kronika-oziva-na-nove-stribrne-minci-CNB>